

საქართველოს ზარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო
**ზარემოსდაცვითი ნებართვისა და სახელმწიფო
ეკოლოგიური ექსპერტიზის დეპარტამენტი**

საქართველო, 380062, თბილისი, ფალიაშვილის ქ. 87, ტელ: 25-17-20; ფაქსი: 25-17-21

სახელმწიფო ეკოლოგიური ექსპერტიზის

დასკვნა პროექტზე

№ 19

“ 25 ” 03 2003 წ.

1. საერთო მონაცემები

1. პროექტის დასახელება –	“ბაქო-სუფსის ნავთობსადენის 324 კმ-ზე მდ. რეჭისწყალთან მილსადენის გაშიშვლებულ მონაკვეთზე აღდგენითი სამუშაოები”.
“დამატებითი კვლევები და საპროექტო სამუშაოები ბაქო-სუფსის ნავთობსადენის KP-324 მდ. რეჭისწყლის მეწყრულ უბანზე”
2. საქმიანობის კატეგორია –	პირველი
3. პროექტის სტადია –	გაერმოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიში
4. პროექტი შედგენილია –	შ.პ.ს. “გეოინჟინერინგი“-ს მიერ
5. ობიექტის ადგილმდებარეობა –	სამტრედიის რაიონი, სოფ. საჯავახო, რეჭის უბანი
6. დამკვეთი –	საქართველოს ნავთობის საერთაშორისო კორპორაცია
7. პროექტი წარმოდგენილია –	საქართველოს ნავთობის საერთაშორისო კორპორაციის მიერ
8. საპროექტო მასალები მიღებულია	21. 03. 2003 წ. -

II. ძირითადი საპროექტო გადაწყვეტილებანი

საქართველოს ნავთობის საერთაშორისო კორპორაციის სახელმწიფო ეკოლოგიურ ექსპერტიზაზე წარმოდგენილი პროექტი "ბაქო-სუფსის ნავთობსადენის 324 კმ-ზე, მდ. რეჭისწყალთან, მილსადენის გაშიშვლებულ მონაკვეთზე აღდგენითი სამუშაოები" და "დამატებითი კვლევები და საპროექტო სამუშაოები ბაქო-სუფსის ნავთობსადენის KP-324 მდ. რეჭისწყლის მეწყრულ უბანზე" შესრულებულია შ.პ.ს. "გეოინჟინერინგი"-ს მიერ საქართველოს მილსადენის კომპანიის (ბ-ნი გრემ ფარნელის) 05.12.02 წლის ტექნიკური დავალების შესაბამისად.

წარმოდგენილი პირველი (ძირითადი) პროექტის მიხედვით ჩატარებული სამუშაოების სახეებია:

- მეწყერის მიმდებარე ტერიტორიის ტოპოგრაფიული აგებვა;
- გეოლოგიური, გეოტექნიკური და ჰიდროგეოლოგიური პირობების კვლევა;
- ჰიდროლოგიური კვლევა.

დოკუმენტაციაში აღნიშნულია, რომ პროექტირების მოსამზადებელ ეტაპზე მოძიებული და დამუშავებული იქნა არსებული მრავალი ფონდური და ლიტერატურული მასალა, თუმცა კონკრეტულად მასალების ავტორებისა და ნაშრომების ზუსტი დასახელება და შესრულებული სამუშაოების წლები, არც პროექტის ტექსტურ ნაწილში და არც დანართში მითითებული არ არის. ამრიგად არც ერთ მათგანს გამოყენებული ლიტერატურის ჩამონათვალი არა აქვს დართული.

რაც შეეხება პროექტს "დამატებითი კვლევები და საპროექტო სამუშაოები ბაქო-სუფსის ნავთობსადენის KP-324 მდ. რეჭისწყლის მეწყრულ უბანზე", იგი შედგება ძირითადად ტოპოგრაფიული კვლევების, გეოტექნიკური კვლევებისა და საეკო და ლაბორატორიული კვლევების მასალების კამერალური დამუშავების თავებისაგან. აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ ექსპერტთა აზრით, ზემოთ აღნიშნული პროექტი უფრო ანგარიშის ფორმას ატარებს, ვიდრე პროექტისას, ასევე მასში განხილული საკითხი, მილსადენის ზედაპირულ გრუნტის საფარის ეროზიულ პროცესებთან დაკავშირებულ ღონისძიებებს უფრო ასახავს, ვიდრე სათაურში მითითებულ მეწყრული უბნის სრულფასოვან შეფასებას.

აღნიშნულიდან გამომდინარე წინამდებარე დასკვნის III თავში მოყვანილი შენიშვნების უმეტესი ნაწილი ეხება პირველად წარმოდგენილ "ბაქო-სუფსის ნავთობსადენის 324 კმ-ზე, მდ. რეჭისწყალთან მილსადენის გაშიშვლებულ მონაკვეთზე აღდგენითი სამუშაოები"-ს პროექტს, რაც მნიშვნელოვანია იმის გამო, რომ საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს მიერ საქართველოს მილსადენის კომპანიისადმი მიწერილ წერილებში (13-12/362 19.03.02 და 13-12/555 28.03.02) მითითებული იყო, რომ პროექტი უნდა ეხებოდეს მილსადენის განთავსების ტერიტორიაზე არსებულ მეწყრული მოვლენების შეფასებას.

სახელმწიფო ეკოლოგიურ ექსპერტიზაზე წარმოდგენილი "დამატებითი კვლევები და საპროექტო სამუშაოები ბაქო-სუფსის ნავთობსადენის KP-324 მდ. რეჭისწყლის მეწყრულ უბანზე" პროექტის შესახებ თავში ასახული ღონისძიებები, რომლებიც ეხება ფერდობის ქვედა ნაწილში კენჭნარ-ხრემიოვანი კრილის მოწყობას, ფერდობის ეროზიული უბნების დატენიანებას, ვერდზე მოსული ზედაპირული წყლების მოცილება, ეროზიული ზედაპირიდან და მის შემოღობვას და ღონისძიებებთან

დაკავშირებულ სხვა სამუშაოებს, ისინი მიღსადენის ზედაპირზე განთავსებულ გრუნტის ეროზიის საწინააღმდეგო ღონისძიებებია, რომლებიც არ შეიძლება ჩაითვალოს მუდმივ ღონისძიებად, რადგან მიღსადენის განთავსება მეწვრულ ტერიტორიაზე ქმნის იმის პირობას, რომ მეწვრული (და არაეროზიული) მოვლენის გააქტიურების შემთხვევაში შესაძლებელია ზემოქმედება მოხდეს მიღსადენის დასაფარავად განთავსებულ გრუნტზე.

სახელმწიფო ეკოლოგიურ ექსპერტიზაზე წარმოდგენილ საპროექტო მასალებთან დაკავშირებული შენიშვნები ასახულია ამ დასკვნის III თავში.

III. შენიშვნები

I. "დამატებითი კვლევითი და საპროექტო სამუშაოები ბაქო-სუფსის ნავთობსადენის KP 324 მდ. რეკონსტრუქციის მეწვრულ უბანზე"

1. პროექტის შესაბამის თავეში ჩამოყალიბებული შესაბამისი ღონისძიებებთან, "ვერდზე მოსული ზედაპირული წყლები გაყვანილი უნდა იქნეს ეროზიული ზედაპირიდან გვერდზე ჩამომავალი ხეების მიმართულებით", დაკავშირებით საჭირო სამუშაოთა განხორციელებამდე დადგენილი იქნეს ზედაპირული წყლების წარმოქმნის ყველა შესაძლებლობა მათი ეროზიასაშიში ფარდობიდან აცილების ყველა კონკრეტული საინჟინრო ღონისძიებასთან დაკავშირებული შესაბამისი სექციების დართვით.

II. "ბაქო-სუფსის ნავთობსადენის 324+400 კმ-ზე მდ. რეკონსტრუქციის მიღსადენის გამიშვებულ მინაკვეთზე აღდგენითი სამუშაოები" (პროექტის პირველი ვარიანტი)

1. ვინაიდან პროექტში ასახული ჰიდროლოგიური გაანგარიშებები ჩატარებულია არარეპრეზენტატული ფორმულითა და არაოპტიმალური მეთოდით, რის გამოც გაანგარიშებების შედეგად მიღებული პარამეტრები არ წარმოადგენს მართებულს, ამასთან მხედველობაში არის მისაღები ისიც, რომ კლიმატური მონაცემები, რომლებიც საფუძვლად აქვს დადებული ჰიდროლოგიურ ანგარიშებს დასაზუსტებელია, საჭიროა შეტანილი იქნეს შესაბამისი ცვლილებები;

2. პროექტში არ არის გამოყენებული ერთიანი მეთოდები და სტანდარტები, რის გამოც ზოგიერთ შემთხვევაში შედეგები და დასკვნები არ შეესაბამებიან ერთმანეთს. შეუსაბამობა კვეთებსა და რუქებზე მოცემულ მონაცემებს შორის;

3. პროექტის ჰიდროგეოლოგიური ნაწილი ნაკლებად ინფორმატულია, რადგან მასში არააფერია ნათქვამი იმ გარემოებაზე, თუ როგორია წყაროების დებიტები, მათი ჰიდროქიმიური ხასიათი, როგორ იცვლება პრაქტიკის ზონის დონეები. ამ ფაქტორებს მეწვრულ მოვლენებთან დაკავშირებული საინჟინრო-ტექნიკური პრობლემების რეკომენდაციების მიღებისათვის გადასწყვეტი მნიშვნელობა გააჩნიათ;

4. პროექტში არ არის დადგენილი მეწყერის წარმოქმნის მთავარი მიზეზი – ანთროპოგენული ფაქტორი. უნდა აღინიშნოს, რომ პროექტში ასახული გეოლოგიური კვლევები საკმარისია მხოლოდ დროებითი ღონისძიებების პროექტების შესამუშავებლად და არა ფერდობის მდგრადობის სრული შეფასებისათვის. პროექტის დასკვნით ნაწილში (თავი 4.2, პუნქტი 6) აღნიშნულია, რომ ნახევრადკლდოვან ქანებში დეფორმაციები არ არის მოსალოდნელი, 2.2 თავის მე-7 გვერდზე კი მითითებულია, რომ უბნის ჩრდილოეთით განვითარებულია ფრონტალური შეცოცება და რევიონალური რღვევის სახისდაცვით არის განპირობებული შუა ეოცენის კულკანოგენური ქანების ინტენსიური დანაპრადაიანება, ფართო მასშტაბის სეისმოგრაფიკული პროცესები და ფერდობების არასტაბილურობა. ასევე ნათქვამია, რომ კლდოვანი ქანების დარღვეული მონოლითურობის შესწავლა დიდი მოცულობის გეოლოგიურ კვლევებთან არის დაკავშირებული. აღნიშნული იწვევს გაურკვევლობას 4.2 და 2.2 თავებში მოცემულ განმარტებებთან დაკავშირებით.

არ არის ასევე მოცემული მეწყერული სხეულის დეტალური დანახაობა, არ არის შედგენილი მეწყერის კლასტრი, არ არის დახასიათებული მეწყერული ნედექები (V) და სხვა. ხეისით აღნიშნულის გამო პროექტის საინჟინრო-გეოლოგიური ნაწილი საჭიროებს დამატებით დამუშავებას.

IV. ღსსპ36ა

საქართველოს ნავთობის საერთაშორისო კორპორაციის მიერ სახელმწიფო ეკოლოგიურ ექსპერტიზაზე წარმოდგენილი "ბაქო-სუფსის ნავთობსადენის (324+400 კმ-ზე) მდ. რეჭისწყლის მილსადენით გადაკვეთაზე მეწყერული მოვლენების შედეგად დაზიანებულ ტერიტორიაზე აღდგენითი სამუშაოების მორე ფაზით გათვალისწინებული სამუშაოები"-სა და "დამატებითი კვლევები და სპაროექტო სამუშაოები ბაქო-სუფსის ნავთობსადენის KP 324 მდ. რეჭისწყლის მეწყერულ უბანზე" პროექტის ეკოლოგიური ექსპერტიზის შედეგად მიღებული იქნა შემდეგი დასკვნა:

1. "დამატებითი კვლევები და სპაროექტო სამუშაოები ბაქო-სუფსის ნავთობსადენის KP 324 მდ. რეჭისწყლის მეწყერულ უბანზე" პროექტში ჩამოყალიბებული ღონისძიებების შესრულებისათვის საჭირო სამუშაოთა განხორციელება შესაძლებელია პროექტთან დაკავშირებით III თავში მოყვანილი შენიშვნის გათვალისწინებით, როგორც ღრობებითი ეროზიასაწინააღმდეგო (არამეწყერსაწინააღმდეგო) ღონისძიებების, რომელთაც შეუძლიათ შეზღუდული ღრობით გადაწყვიტონ მილსადენის უსაფრთხოების საკითხები ზემოაღნიშნულ მეწყერულ უბანზე.
2. "ბაქო-სუფსის ნავთობსადენის 324+400 კმ-ზე მდ. რეჭისწყლის მილსადენით გადაკვეთაზე მეწყერული მოვლენების შედეგად დაზიანებულ ტერიტორიაზე აღდგენითი სამუშაოების მორე ფაზით გათვალისწინებული სამუშაოები"-ს პროექტი, რომელიც ითვალისწინებს მილსადენის განთავსების ზემოაღნიშნულ მონაკვეთზე არსებულ მეწყერული (არაეროზიული) მოვლენების შეფასებას და შესაბამისად ტრასის ამ მონაკვეთზე მეწყერსაწინააღმდეგო ღონისძიებების დასახვას, საჭიროებს დამატებით გადაამუშავებას ამ დასკვნის III თავში ზემოთ აღნიშნულ პროექტთან დაკავშირებით ასახული შენიშვნების მხედველობაში მიღებით. გადაამუშავებული პროექტი შესათანხმებლად წარმოდგენილი იქნეს საქართველოს ვარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროში.

ექსპერტიზა 1. მოქმედებს
 2. 5. 2. 2. 2. 2. 2. 2. 2.
 3. 2. 2. 2. 2. 2. 2. 2. 2.
 4. 2. 2. 2. 2. 2. 2. 2. 2.
 5. 2. 2. 2. 2. 2. 2. 2. 2.

გარემოსდაცვითი ნებართვისა და სახელმწიფო ეკოლოგიური ექსპერტიზის დეპარტამენტის უფროსი (მოადგილე):

[Handwritten signature]

სახელმწიფო ეკოლოგიური ექსპერტიზის სამსაროველოს უფროსი (ვანე უფროსი): *6. სეო*

საქართველოს გაერთიანებული სახელმწიფოს და სოფლის მეურნეობის მინისტრი

ბრძანება N 2-678

18/05/2021

ქ. თბილისი

სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციის“ „ბაქო-სუფსის ნავთობსადენის 324 კმ-ზე მდ. რეჟისწყალთან მილსადენის გამომწვლელ მონაკვეთზე აღდგენითი სამუშაოები“; დამატებითი კვლევები და საპროექტო სამუშაოები ბაქო-სუფსის ნავთობსადენის KP-324 მდ. რეჟისწყლის მეწყრულ უბანზე“ გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემის შესახებ

2021 წლის 14 აპრილს სამინისტროს მომართა სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციის“ გენერალურმა დირექტორმა და ითხოვა გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიღება.

2003 წელს სამინისტროს მიერ „საქართველოს ნავთობის საერთაშორისო კორპორაციის“ „ბაქო-სუფსის ნავთობსადენის 324 კმ-ზე მდ. რეჟისწყალთან მილსადენის გამომწვლელ მონაკვეთზე აღდგენითი სამუშაოები“; დამატებითი კვლევები და საპროექტო სამუშაოები ბაქო-სუფსის ნავთობსადენის KP-324 მდ. რეჟისწყლის მეწყრულ უბანზე“ გაიცა №19 (25.03.2003) სახელმწიფო ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა. 2007 წელს მოხდა „საქართველოს ნავთობის საერთაშორისო კორპორაციის“ შერწყმა სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციასთან“, რაც დასტურდება სსიპ საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს მეწარმეთა და არასამეწარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირების რეესტრიდან ამონაწერით.

„გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ 48-ე მუხლის მე-4 ნაწილის თანახმად, პირი, რომელზედაც 2018 წლის 1 იანვრამდე გზშ-ის სფეროში გაცემულია შესაბამისი აღმჭურველი ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი, ვალდებულია 2021 წლის 1 იანვრამდე, განცხადების საფუძველზე მოითხოვოს გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემა. სამინისტრო აღნიშნული აღმჭურველი ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის საფუძველზე, ამ კოდექსით გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემისთვის განსაზღვრული პროცედურების გარეშე, მარტივი ადმინისტრაციული წარმოების წესით გასცემს გარემოსდაცვით გადაწყვეტილებას.

გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება გაიცემა 2003 წლის №19 სახელმწიფო ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის საფუძველზე და საქმიანობის განმახორციელებელს დაეკისრება ვალდებულება, უზრუნველყოს გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილებით განსაზღვრული პირობების შესრულება.

აღნიშნული გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილებით იურიდიულ ძალას ინარჩუნებს 2003 წლის №19 სახელმწიფო ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა, რომელიც დანართის სახით თან დაერთვება მოცემულ გადაწყვეტილებას.

ზემოაღნიშნული გარემოებებისა და „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ 48-ე მუხლის მე-4 ნაწილის საფუძველზე,

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციის“ „ბაქო-სუფსის ნავთობსადენის 324 კმ-ზე მდ. რეჟისწყალთან მილსადენის გამომვლებულ მონაკვეთზე აღდგენითი სამუშაოები“; დამატებითი კვლევები და საპროექტო სამუშაოები ბაქო-სუფსის ნავთობსადენის KP-324 მდ. რეჟისწყლის მეწყრულ უბანზე“ გაიცეს გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება თანდართული სახელმწიფო ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის საფუძველზე (დასკვნა №19; 25.03.2003);
2. გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მფლობელი ვალდებულია დაიცვას თანდართული ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის პირობები;
3. ამ ბრძანების პირველი პუნქტით გათვალისწინებული გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება გაიცეს განუსაზღვრელი ვადით;
4. გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების სხვა პირზე გადაცემის შემთხვევაში გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გადაცემა განხორციელდეს „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსით“ დადგენილი წესით;
5. ბრძანება დაუყოვნებლივ გაეგზავნოს სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციას“;
6. ბრძანება ძალაში შევიდეს სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციის“ მიერ ამ ბრძანების გაცნობისთანავე;
7. ბრძანების გაცემიდან 5 დღის ვადაში აღნიშნული ბრძანება განთავსდეს სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე;
8. ეს ბრძანება შეიძლება გასაჩივრდეს თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიაში (თბილისი, დ. აღმაშენებლის ხეივანი, მე-12 კმ. N6) მხარის მიერ მისი ოფიციალური წესით გაცნობის დღიდან ერთი თვის ვადაში.

გიორგი ხანიშვილი

მინისტრის მოვალეობის შემსრულებელი